

За наукові каряди

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 29 (1482). 24 ВЕРЕСНЯ 1982 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

Рішення травневого (1982 р.)
Пленуму ЦК КПРС—в життя!

ВЧЕНІ—СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВУ

Рішення травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС про Продовольчу програму має велике політичне значення у виконанні надзвичайно важливого питання в нашій країні. Тому що основною умовою її успішної реалізації є прискорення науково-технічного прогресу, високоефективне використання виробничого потенціалу у зміщенні матеріально-технічної бази сільського господарства, всіх галузей агропромислового комплексу на основі дальнішого розвитку механізації і хімізації виробництва.

Вчені нашого університету роблять свій великий внесок у вирішення цих надзвичайно важливих питань народного господарства. Так, в роки Х п'ятирічки наші вчені провели певну роботу по наданню науково-практичної допомоги сільському господарству країни, всього було виконано 5 госпбюджетних та 38 господогрівних НДР обсягом 746,8 тис. круб. В проведенні досліджень взяли участь 92 вчені, в тому числі 3 доктори і 18 кандидатів наук. Дослідження, проведені в університеті, були спрямовані на меліоративне поліпшення земель, розробку заходів по боротьбі з водною та вітровою ерозією, складання прогнозів меліоративного стану

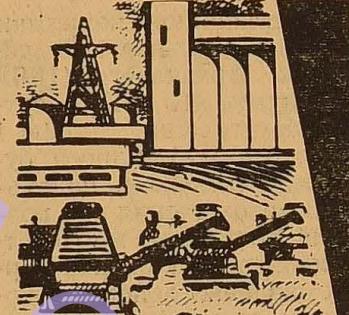
та родючості ґрунтів у при-
канальній зоні каналу Дунай — Дніпро, що будеться, ви-
чення можливостей залу-
чення в активну сівовізіну зе-
мель.

В наш час для сільського-
господарського виробництва ви-
конуються 9 господогрівних
НДР обсягом 326,5 тис. круб.,
в тому числі 5 для Одеської
області 5 господогрівних ро-
біт на суму 70,0 тис. круб.
Варто відзначити, що розширені
не тільки об'єми та ге-
ографія досліджень, але і ха-
рактер тематики: все більше
НДР виконується для галу-
зей, що обслуговують сільсь-
когосподарство — кормово-
робництво, збереження і
транспортування сільського-
господарської продукції, сіль-
госпмашинобудування і т. д.

Колективом лабораторії
сорбційних процесів разом з
Одеським інститутом інжене-
рів морського флоту вивчені
умови перевезення цитрусових
морським транспортом
без використання низьких
температур. Розроблені тех-
нологічні режими перевезен-
ня і дослідна установка дозво-
ляють тривалий час збері-
гати цитрусові при темпера-
турі +10°, +30° С, що знач-
но знижує вартість морських
транспортних перевозок і під-
вищує збереження продук-
тів в процесі транспортуван-
ня.

В лабораторії фізичних ос-

тавників ретельно і
зазважають всі працюють, що
хвилина простою загрожує
обернутися для тієї чи іншої
бригади останнім місцем», —

нов електронної техніки успішно провадяться дослідження (разом з Всесоюзним селекційно-генетичним інститутом) по впливу лазерного опромінювання на пилок сочнянника з метою скорочення терміну проростання і підвищення урожайності цієї культури.

В рамках договору про співдружність з радгоспом «Біляївський» на кафедрі фізичної електроніки досліджується вплив іонів металів змінної валентності та їх комплексів на ріст і розвиток виноградної лози, злакових культур та інших рослинних об'єктів. Проведені дослідження на виноградній лозі показали, що прищеплюваність черенків підвищилась на 10—15 проц. Зростає також схожість насіння злакових культур.

Високоефективні методи боротьби з підтоплюванням сільгоспугідь розробляються на кафедрі фізичної географії. Реалізація розроблених

демо додому». І тут же пожалівся, що в блокноті не вистачає місця, для записів нових відер.

А студенти, і справді, пра-

тут методів дозволить залучити в активну сівовізіну 10—15 проц. орних земель північних районів Одеської області.

Програмою передбачені дальший розвиток досліджень, вдосконалення організації запровадження їх результатів. Вченим належить виробити науково-обґрунтовані рекомендації по дальнішому вдосконаленню спеціалізації, концентрації та міжгосподарчої кооперації виробництва, по управлінню сільським господарством і зв'язаними з ним галузями.

Вчені університету з ентузіазмом сприйняли рішення травневого Пленуму ЦК КПРС і сповнені рішучості збільшили свій вклад у виконання Продовольчої програми СРСР взяли на себе додаткові зобов'язання; підготовили і запровадили в 1982 році рекомендації по застосуванню сиромолотого гіпсу на несопонцових орошувальних чорноземах і темно-каштанових ґрутах, що забезпечить додачу рівня брожаю озимої пшеници, сочнянника, кукурудзи і сої на 15—20 проц. (кафедра грунтознавства, зав. кафедрою — професор І. М. Гоголев);

розвідити рекомендації для цукробурякових заводів Одеської області по застосуванню сорбату каліція в якості консерватуру для збереження цукрового буряка на Заплав-

ському цукровому заводі (кафедра органічної хімії, зав. кафедрою — доцент А. А. Колесник);

розробити наукові основи і видати рекомендацію для запровадження по раціональному використанню приморських лиманів, включаючи вирощування в них гідробіонтів як сировини для виробництва білково-вітамінних кормових додатків (кафедра гідробіології, зав. кафедрою — професор В. С. Замбріборць).

З 1 подібна пропозиція пла-
ну заходів виконується вченими
нашого університету, сприяючи
загальнонародній боротьбі за
дальший підйом сільського
господарства, розвиток всіх галузей
агропромислового комплексу, — всього
того, що стосується реалізації Продовольчої програми СРСР.

Програма корінного поліп-
шення продовольчої справи в
країні розрахована на дві п'я-
тирічки. І нам, вченим універ-
ситету, не треба забувати, що
основа успіху закладається
свого дня. Тому найближче
наше завдання — забезпечи-
ти безумовне виконання пла-
нових завдань і соціалістич-
них зобов'язань 1982 р. з урахуванням вимог травневого Пленуму ЦК КПРС.

І. ЗЕЛІНСЬКИЙ,
проректор з наукової
роботи ОДУ,
професор.

найбільше скоротити зупинки. Сьогодні я «різикнула» на 160 відер». Спостерігаючи за її роботою, приходжу до висновку, що і ця цифра для неї не межа.

Звичайно в роботі студен-
там чимало допомагає керів-
ництво обласної дослідної
овочевої станції, добре нала-
годивши в таборі і побут, і
харчування. Стара дружба
підтримується у студітів
мехмату з комсомольцями Йо-
сипівки: разом організовують
футбольні турніри, дискотеки,
змістовні бесіди. А взагалі
«культурна програма» про-
довжується і в полі, і в автобусі,
який відвозить юнаків
та дівчат на роботу, часто
звукає байдористі пісні, до
яких математики дуже очікі.
Вечері, на традиційній літучі
серйозно обговорюються
денні успіхи і недоліки. Студен-
ті мехмату вчаться пра-
цювати, бо твердо впевнені,
що виконання Продовольчої
програми — справа кожного
із них...

(Закінчення на 2-й стор.)

ПОЛЕ СТУДЕНТСЬКЕ

це говорить Оля Денисова, яка до моменту нашої розмови вже доривала своє 170 відро (при нормі 70). «Та це і небезпечно — байдукати: ще, дивись, і в «редиски» потрапиш!» («Редиски» — відповідь, результати яких з виховною метою ставлять, як правило, поряд з передовими на стенді. І, між іншим, ніхто більше одного разу не бажає потрапляти в такий розряд «передовиків»: діс!

А от з комісаром загону вдалось поговорити лише в кінці робочого дня. «Зачекайте хвилину! — вигукнув він з машини, — от завантажено кузов повністю і тоді пі-

цюють з великим підчесенням, не чекаючи нагадувань, і так працюють, що машини не встигають приїхати за новою партією помідорів! Хлопці-вантажники, два Сергія-Прихода і Петrusenko (IV курс), навіть сміються: «Дівчата працюють аж занадто швидко. Відра так і мерехтять. Іноді хочеться зупинити їх, щоб перепохили, та не можна: змагання є змагання. Та і в напруженій темп роботи швидко втягуєшся».

Дружний колектив ме-
хмату — говорить про «своїх»
студентів начальник ово-
чевого цеху О. В. Колісни-
ченко. — Вже багато років

Поле студентське

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

Борються за урожай і студенти інших факультетів ОДУ в радгоспі «Перемога» с. Велика Долина. І слово «борються» — не перебільшення. Тому що всі свідомі того, що тільки від тебе залежить, чи одержати завтра жителі Рязані п'ять вагонів столового винограду. Ти і тільки ти, зможеш допомогти радгоспу перевиконати план поставок винограду державі. І тому до полуночі вже закінчують свою норму студентка Н. Рева (РГФ, II курс), а студент В. Хрисов (фізфак, III курс), як правило, щодня виконує по дві норми. І не збирається зупинитись на досягнутому: «Буде хороший виноград — і три норми зроблю!» — сміливо обіцяє він, і слова його, очевидно, з ділом не розійдуться. А ось В. Апатова (РГФ) не тільки виконує свій особистий план, півтори норми, а ще й допомагає осилити інші своїм друзям: «Часу ще багато, а сили залишились, грають», — пояснює Віка. І тут же додає, що, скільки б ти не зро-

бив, а зупинятись не можна, бо треба допомогти радгоспу в його нелегкій справі.

Керівництво радгоспу теж не залишається в боргу, крім того, обіцяє командиром загонів виділити студентам на премії певну суму грошей.

Майстерність збирання винограду не відразу здуває кожний. Тому і ретельно перевіряє на рядках якість роботи бригадир А. М. Панішкевич, відзначаючи: «Не можна виноград залишати — це народне добро, цінність, яку ми з вами повинні берегти і примножувати. Багатство починається з малого». А далі докуму радить, який саме виноград найдоцільніше збирати сьогодні: наприклад, виноград, світліший від листя, збирати ще не можна, збирайте такий, який би ви купили в магазині самі.

Так під керівництвом досвідчених наставників трудяться студенти. І, треба відзначити, трудиться на «відміно!».

Е. РИКОВЦЕВА,
студентка
філологічного
факультету.

Партійне життя

НЕЗАБАРОМ УЧБОВИЙ РІК У СИСТЕМІ ПАРТІЙНОЇ ОСВІТИ

1 жовтня розпочнеться учбовий рік у системі партійної освіти. У зв'язку з цим в партійному університеті відбулися збори заступників секретарів партійних організацій ОДУ, які відають питаннями ідеології, та керівників методологічних і теоретичних семінарів.

Збори відкрив секретар партійному доцент Л. Х. Калустян. Про плани роботи, їх зміст, про організацію навчання, підготовку до нового учбового року в системі партійної освіти розповіли доктор історичних наук, професор М. Ю. Раковський і член партійному доцент кафедри наукового комунізму А. Л. Молчанова.

В цьому учбовому році в університеті буде працювати 17 методологічних семінарів, 10 теоретичних семінарів, 4 школи основ марксизму-ленінізму, школа молодих комуністів, 4 народних університетів. Всіма формами партійної освіти буде опхоплено більше 1400 чоловік.

Бойове завдання кожного пропагандиста — мобілізувати зусилля слухачів на гідну зустріч 60-річчя утворення СРСР, на виконання планів і соціалістичних зобов'язань 1982 року.

Новий учбовий рік в системі партійної освіти розпочнеться з теми: «Союз нерушимий республик свободних». Мета заняття — переважно розкрити торжество

лєнінської національної політики КПРС, джерела її життєвої сили, показати СРСР як дружну сім'ю рівноправних республік, що будують комунізм, непорушну єдність радянського народу навколо Комуністичної партії.

Велике значення для соціально-економічного розвитку країни, підвищення добробуту народу буде мати виконання Продовольчої програми. В системі партійної освіти передбачається широке вивчення документів і матеріалів травневого Пленуму ЦК КПРС. Необхідно перш за все глибше з'ясувати основні положення доповіді товариша Л. І. Брежнєва, де висловлена суть аграрної політики партії на 80-і роки, подано її наукове обґрунтування, ви-

значені принципові напрямки практичної діяльності. В документах травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС, суттєво злагодивши теорію і практику комуністичного будівництва, одержали подальший розвиток вчення про розвинutий соціалізм, марксистсько-ленинська політика партії. Їх вивчення допоможе комуністам зрозуміти, як потрібно використовувати економічні закони для вирішення конкретних завдань, які стоять зараз в комуністичному будівництві перед країною.

Треба підсилити увагу до вивчення економічної теорії і політики КПРС в усіх формах партійної освіти. Це завдання визначене в Постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ «Про подальше підвищення економічної освіти і виховання трудящих».

На допомогу пропагандистам і слухачам центральні теоретичні і громадсько-політичні журнали публікують цикл статей і консультацій у зв'язку з наступаючим учбовим роком, дають списки рекомендованої літератури, з якими слід ознайомитись.

На зборах йшла мова про підготовку до Дня пропагандиста, який буде відзначатись 25 вересня.

Учбовий рік ставить високі вимоги до всіх партійних організацій, до керівників семінарів і гуртків, до всіх пропагандистів. Є всі можливості для того, щоб у великому колективі Одеського державного університету він пройшов організовано, на високому ідейно-політичному рівні.

рення СРСР. Постанова ЦК КПРС. Правда, 1982, 20 липня.

Л. І. Брежнєв. Про інтернаціоналізм і дружбу народів. Збірник. М., Політвидав, 1981.

Л. І. Брежнєв. Виховувати переконливих патріотів-інтернаціоналістів. Вітання учасникам Всесоюзної науково-практичної конференції «Розвиток національних відношень в умовах зрілого соціалізму». Досвід і проблеми патріотичного і інтернаціонального виховання. «Правда», 1982, 29 червня, 1982 р.

В. І. Ленін, КПРС про Радянську багатонаціональну державу. К., Політвидав України, 1982 р., 545 с.

В. І. Ленін. Критичні замітки з національного питання. ПЗТ., т. 24, с. 113—150.

В. І. Ленін. Проект програми РКП(б). Пункт програми в галузі національних відношень. ПЗТ., т., 38, с. 111.

2 стор.

Література з теми: «Союз нерушимий республик свободних»

В. І. Ленін «До питання про національності або про «автономізацію». ПЗТ., т. 45, с. 356—362.

Про 60-у річницю утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік. Постанова ЦК КПРС від 19 лютого 1982 року. М., Політвидав, 1982.

Про організаторську і політичну роботу партійних організацій Грузинської РСР по підготовці до 60-річчя уточнені.

25 ВЕРЕСНЯ-ДЕНЬ ПРОПАГАНДИСТА

Олександр Владиславович Чайковський

Олександр Владиславович Чайковський добре відомий не тільки на хімічному факультеті. Його знають і як викладача філософії природничих факультетів, і як пропагандиста. Зараз Олександр Владиславович виконує обов'язки заступника секретаря партійного бюро хімічного факультету. Незабаром — початок учбового року в системі партійної освіти. Доцент А. В.

Чайковський — консультант філософського (методологічного) семінару професорсько-викладацького складу хімічного факультету. Наш фотокореспондент зняв його під час підготовки до заняття за темою: «Союз нерушимий республик свободних», з якої починається новий учбовий рік.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛІ

Виконуючи рішення обласного комітету комсомолу про проведення звітів і виборів в первинних комсомольських організаціях, комітет ЛКСМУ ОДУ постановив провести звіти і вибори в такі строки:

в комсомольських групах перших курсів — з 6 по 29 вересня;

в інших студентських комсомольських групах — з 10 вересня по 10 жовтня;

на курсах — з 11 по 19 жовтня;

в організаціях співробітників — з 10 вересня по 19 жовтня;

на факультетах — з 20 по 28 жовтня.

Комітет ЛКСМУ зобов'язав всіх секретарів первинних комсомольських організацій провести збори на високому ідей-

но-організаційному рівні і в указані терміни, звертає увагу на ідеологічну підготовку в честь 60-річчя утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік, провести збори під знаком виконання рішень XIX з'їзду ВЛКСМ і XXIV з'їзду комсомолу України.

Необхідно добросовісно піддати всім КСМ бюро до рекомендацій активістів у виборчі органи, добитися того, щоб жодне критичне зауваження членів ВЛКСМ не залишилося без уваги.

Комітет ЛКСМУ університету впевнений в тому, що звіти і вибори в комсомолі ОДУ стануть оглядом дальнішого зміцнення комсомольських загонів.

Комітет ЛКСМУ ОДУ.

Готовити спеціаліста для зарубіжних країн ми повинні на тому ж ідеально-політичному, моральному та науково-професіональному рівні, що і для

НАШ

своєї країни. Готовити не просто технічного виконавця, вмільця, хоча це само по собі важливо і необхідно, а виховувати ідеально-політичного діяча, здатного боротися за незалежний розвиток економіки і культури своїх народів, боротися проти імперіалізму і расизму, за відвернення війни, — це високогуманна місія Радянської країни, місія вузівських колективів, яким довірена підготовка кадрів для зарубіжних країн.

Природно, що виконання цієї відповідальної почесної місії вимагає від вузівських колективів особливої уваги та використання всіх наукових, матеріальних і ідеально-моральних можливостей, якими володіє наша вища школа.

Ефективність використання цих можливостей, що навчають та формують, залежить від багатьох організаційних і педагогічних передумов. Треба неухильно запроваджувати науково-педагогічні начала в підготовку кадрів для зарубіжних країн. Одним із таких начал являється педагогіка вищої школи, та її нова галузь, що тільки-но створюється, — педагогіка навчання і виховання іноземних студентів.

Глибоко вивчати іноземних студентів. Але не тільки за документами, а й на основі повсякденного спілкування в учбовому процесі та поза заняттями.

Проте це вивчення не повинно перетворюватися в настірливе стеження, спостереження. Вивчати потрібно становлення внутрішнього світу: методологічних та ідеально-політичних пе-

Продовольчу програму виконаємо!

УДАРНИЙ ТРУД - БАТЬКІВЩИНИ!

Студенти ОДУ, які працюють зараз на Одеському консервному комбінаті ім. В. І. Леніна, ударною працею відгукнулися на постанову Одеського об'єднання Компартії України «Про проведення ударного декадника по завершенню збирання овочів, винограду та інших пізніх сільськогосподарських культур в колгоспах і радгоспах області». Адже консервний комбінат — це остання ланка перероблення овочів у продукти громадського харчування.

НА ЗНІМКАХ: ударно працюють в овочевому цеху студентки IV курсу біологічного факультету О. Панкова, І. Токаренко та К. Поміранець, кожного дня перевиконуючи норми;

Студент геолого-географічного факультету Олег Кудрін працює на пакуванні ящиків у фабрикатному цеху. Він один з ватажків соціалістичного змагання.

Фото І. МОСКАЛЕНКА.

ВИСТАВКА АНГЛІЙСЬКИХ КНИЖОК

Вже кілька днів в приміщенні Палацу культури моряків імені М. Горького збираються групи студентської молоді. Це глядачі, шанувальники книг, зокрема — англійської книги і мови. Їхню увагу притягає виставка книг «Англійська мова», яку підготувала Британська рада і організував Держкомвидав СРСР. На виставці представлено понад 400 посібників — для вивчення англійської мови, наукових робіт англійських мовознавців і методистів, а також касети з магнітофонними записами та інші матеріали.

На відкритті виставки виступили заступник голови Держкомвидаву УРСР А. П. Клименко, радник посольства Великобританії в СРСР М. Дантан.

М. ПЕТРОВ.

реконань, моральних якостей, наукових переконань, професіональних інтересів, індивідуальних якостей. Ці якості найкращим чином виявляються на

Кутючик рецензента

«СОНЯЧНІ РОЗСИПИ»

Коли літературознавець історію рідної літератури не тільки освітлює як фахівець, а й оспівує як письменник, це нас приємно дивує. Та коли він має змогу проникнити й за межі свого фаху, в світ мистецтва, показуючи себе ерудитом, виступивши й тут, як письменник-мистецтвознавець, — це просто захоплює. Мова йде про Івана Пільгука, про його нову повість «Сонячні розсипи» (про відомого українського живописця Сергія Васильківського), видану «Радянським письменником». Як і твори І. Пільгука про Котляревського, Руданського, Мирного, Заньковецьку, Карпенка-Карого, повість становить гідний в українській бібліотечно-біографічній серії набуток.

Дивус, перш за все, сміли-

вість, своєрідний кут зору автора, що допомагають йому не розгубитись у величезному матеріалі про митця, лірико-епічні пейзажі якого, трепетна любов до зображеного, помножена на високий професіоналізм, стали для кількох поколінь емоційним джерелом, з котрого черпають знання про образ рідної землі минулого й позаминулих століть. І це відчуваєш особливо тоді, коли маєш змогу співставити повість І. Пільгука з біографічною повістю М. Безхутрого (виданою 2 роки тому) «Сергій Васильківський». Обидві повісті про українського митця багато в чому доповнюють його творчу індивідуальність, історичний та мистецтвознавчий фактаж однієї значно по-

силюється психологічністю іншої, кожна виявляє світ митця по-своєму глибоко. Одна чимало місця приділяє життю Васильківського в Харкові, в Петербурзі, в Парижі, інша, не обмінюючи їх, — і в Києві; де ж стосується і окремих історичних постатей (наприклад, дружба живописца з Е. Яворницьким), епізодів культурознавчої діяльності (альбом-книга «Із української старини», що видана разом з М. Самокишием і високо оцінена Л. М. Толстим); зате друга книга менше говорить про творчість картин побутового жанру, портрету, карикатури. Цінністю обох повістей є і те, що вони пропонують сприятмати навколо нас очима художника, якого показано в розвитку і становленні характеру, в

складних життєвих перепитіях. Природно сприймається перехід від образу бідного студента без копіїки в кишенні до знаменитого живописця, який виставляє свої полотна в паризькому салоні поза конкурсом.

В Івана Пільгука Васильківський — художник постає перед нами і як Васильківський — людина та діяч. Відчуваєш, що повість писав автор книжок про М. Заньковецьку та І. Карпенка-Карого, разом з ними повість становить своєрідну тріаду послідовного та епічного висвітлення культурного і громадського життя інтелігенції Росії періоду рубежа — кінця XIX — початку ХХ століття. Таку повість — і це дає зrozуміти майже кожна сторінка — міг написати тільки глибоко ерудований літерату-

(Закінчення на 4-й стор.).

тів приводить до випуску слабких спеціалістів, що, звичайно, недопустимо. Але для того, щоб підтримувати високий рівень підготовки спеціаліста для зарубіжних країн при умові мовних труднощів та розмаїтості в довузівській підготовці, потрібна особливо копітка індивідуальна робота з іноземними студентами. Із практики відомо, що така робота, терпляче і турботливе відношення, ефективно допомагають додати мовні та освітні труднощі кожному із них. Є і негативний досвід, коли у педагога немає вміння і такту педагогічно доцільно працювати і з групою, і з окремими студентами.

Для цього потрібно чітко поставити науково-методичну роботу серед викладачів, які працюють з іноземними студентами. Але поки що, на жаль, методробота ведеться в загальному плані, а така велика галузь учитово-виховної діяльності кафедр і методрад, як робота з іноземними студентами, методично забезпечується слабо. При цьому повинна бути мова не тільки про методорозробки, технічні засоби, але і про педагогічне забезпечення учитового процесу, про те, як повинен діяти педагог як особистість.

В роботі з іноземними студентами особистість вченого-педагога, як спеціаліста і як громадянина Радянської країни, має вирішальне значення. І. КОБИЛЯЦЬКИЙ, зав. кафедрою педагогіки ОДУ, професор.

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК

заняттях, в спеціальних бесідах, в ділах студента поза заняттями. Можна використати і соціологічні методи (анкетування, твір, інтерв'ювання).

Дослідження також показують, що найбільш точно виявляється духовний світ іноземного студента, коли він шанує педагога, довіряє йому, бачить в ньому турботливого наставника.

Досвід, далі, показує, що одним із найефективніших засобів формуючого впливу на іноземного студента — є російська мова. Мається на увазі мова не тільки як інструмент говоріння, але і як невичерпне джерело пізнання радянської дійсності, способу життя наших людей, оволодінням працями В. І. Леніна, Л. І. Брежнєва. Оволодіння російською мовою — це багатоплановий процес входження молодої людини в новий для неї світ ідей, формування іншого погляду на життя.

Ось чому викладачі російської мови повинні бути широко освіченими в ідейно-політичному відношенні і майстерно

ванным слів та конструкцій — значить непробачно збіднювати учитово-виховний процес з цього предмету.

Запроваджувати активні форми і методичні прийоми в учитово-виховний процес з усіх предметів, особливо з суспільних наук. Чисто інформаційне викладання в будь-яких умовах не прийнятне. А для іноземного студента, який іноді упереджено ставиться до наших ідей, інформаційне викладання в формуючому відношенні нічого не дає. Звідси потрібно ширше запроваджувати проблемний, доказовий підхід. Не віщати, не виголошувати істини, а доказувати, переконувати. Прийомом для цього є багато. Та основна вимога — заохочувати студента мислити, питати, сперечатись. Запроваджувати треба на лекціях елементи бесіди, уточнювати розуміння. Частіше практикувати подачу завдань з наступним обговоренням, розбором. Організовувати дискусії з ідейно-етичними темами.

Із досвіду добре відомо, що найсильнішим засобом переко-

студента спілкування з радянськими людьми в умовах виробництва на заводі, в колгоспі, в місцях відпочинку. Звідси оправдують себе тематичні екскурсії в трудові колективи. Але у вигляді прогулянки, учбового, виховного навчання, з ясною педагогічною установкою. При цьому не вимагається якогось особливого відбору місця екскурсії. Важливо показати іноземному студенту діяльність радянських людей, вміння долати труднощі, вирішувати складні соціальні і виробничі завдання.

Заохочувати до громадської діяльності іноземних студентів. Одне лише споглядання за життям радянських студентів, всіх радянських людей корисні, але тільки в пізнавальному відношенні, а виконання громадських доручень по лінії суспільно-політичної практики, або за дорученням громадських організацій, кураторів та інших дає можливість і поспілкувати потрібні переконання, і виробляти досвід роботи з людьми. Словом, відомих форм зачленення іноземних

студентів до активного громадського життя багато. Але ідея така: кожний студент повинен досвід громадської діяльності накопичувати.

Дуже важливою педагогічною умовою забезпечення ефективності виховання іноземних студентів є створення в колективі вузу, факультету, курсу, гуртожитку дружньої атмосфери по відношенню до іноземних студентів. Особливо потрібно про це турбуватися з перших днів їхнього приїзду. Адже приїжджають вони в нову для них країну, нерідко з упередженням, і тому дуже важливо дати їм відчути і побачити, що вони бажані члени колективу, що про них піклуються, що для них є все, що потрібно для навчання. Зрозуміло, увага наша — не примітивне панібратьство, а турботливо-вимогливе відношення як в навчанні, так і в виховній роботі. Без цього підготувати висококваліфікованого спеціаліста неможливо.

Спостереження і дані співбесід показують, що іноземні студенти в своїй більшості негативно відносяться до безпринципних поблажок в оцінці їх успішності. І всім нам зрозуміло, що зниження критеріїв оцінки знань іноземних студен-

Нові переможці

Перший місяць осені приєднав спортивним командам нашого університету нові успіхи.

Легка атлетика. З 5 по 9 вересня в м. Луцьку пройшли змагання другої Спартакіади спортивних клубів вузів СРСР. В змаганнях взяли участь збірні команди 45 вузів.

Команда університету посіла в цих змаганнях 8 місце, набравши 104 очки. Із Одеських вузів лише команда політехнічного інституту має краще місце.

Особливо відзначились в змаганнях такі студенти нашого вузу: А. Юрченко — студентка I курсу істфаку, переможець з бігу на 200 м., 400 м та в естафеті на 4x400 м; С. Романчук — студентка I курсу геологогеографічного факультету; Б. Боярчуков — студент I курсу геофаку; О. Корайський — I курс, геофаку; О. Лещенко — студентка I курсу хімфаку.

Ручний м'яч. З 1 по 12 серпня в м. Іллічівську відбувся Всеосюзний турнір з ручного м'яча серед чоловічих команд, в якому взяла участь і команда ОДУ. Вона завоювала право взяти участь в чемпіонаті СРСР по класу «А».

Вільна боротьба. Чемпіоном II Спартакіади спортивних клубів вузів УРСР у ваговій категорії до 74 кг. став студент V курсу фізичного факультету майстер спорту Олексій Балашов, який виграв всі зустрічі.

Художня гімнастика. Абсолютною чемпіонкою II Спартакіади стала студентка I курсу механіко-математичного факультету майстер спорту Ірина Макарова.

Змагання мисливців. 19 вересня пройшла першість між 142 мисливськими колективами м. Одеси. В результаті проведених змагань спортивна команда ОДУ посіла III місце і була нагороджена грамотою республіканського Товариства мисливців.

Ці успіхи та перемоги в спортивних змаганнях, сподіваємося, ще будуть продовжуватися в наступних спортивних зустрічах. Щастливого успіху, товариші спортсмені!

І. КАПУСТИН,
майстер станову
ОДУ.

Редактор В. НІКОЛАЕВ.

Ректорат, партком ОДУ, кафедра філософії природничих факультетів висловлюють глибоке співчуття ст. викладачу МОЖЕГОВІЙ Л. В. з приводу тяжкої втрати — трагічної загибелі брата — МОЖЕГОВА Юрія Васильовича.

Літературна сторінка

В гостях у редакції

Напередодні нового учбового року в нашій редакції побував київський поет Анатолій Седик, який у серпні відпочивав в нашему місті. В Одесу він закоханий і тому, по можливості, наїжджає сюди за любки. В редакції Анатолій Леонтійович розповів про свої творчі спрви, а вони надзвичайно цікаві! — про нові задуми, про журналістську роботу в газеті «Молодь України» і випуск додатка «Студентський гарн», до якого він має безпосереднє відношення.

КАНТАТА БЕЗІМЕННОЇ МАТЕРІ
На березі морськім
Туман, як було дим.
І котить вітер в даль
Мою печаль.
Отут його давно
Колиши хиже дно.
Замовкніть, буруни!
Я сина жду з війни!
Я сина жду з війни!
Спливло багато літ,
Прочах у небі слід.
Та знов мене ляка
Тінь літака.
І вірю: хоч на мить
Мій любий прилетить,
Торкнеться сибіни...
Я сина жду з війни!
Я сина жду з війни!
А третього в полях
Ковтнув горбатий шлях,
На камені засів
Гіркий засів.
Сльози гарячий біль,
Полинки та кукіль
Тут замість хліба жини...
Я сина жду з війни!
Як випалений степ,
Журба моя росте
І попелем вкрива
Журні слова...
Курним вітром ускід
Кричу в безкрайній світ:
Як вічної весни,
Я сина жду з війни!
Я сина жду з війни!

ІПОДРОМ

Збудила кров
гаряча хвиля старту.
Весь плин речей
в зінціях зарябів.
Низав намисто
чорного азарту
Коня прудкого
реактивний біг.
Він сонце пив з криниць,
лугами терпко випах.
Його викохував
замріяний пастух.
І от — енергії
тисячосилий вибух
Летить, аж вітру
забиває дух.

Так стрімко залишає
камінь пращу
І, далину таранячи, зника.
Так, може, мчав коня
далекий пращур,
Виносячи з погоні козака.

За мотивами оповідань Дж. Лондона.

Спадала гриба
кругозмій звивом,
То вихор в нім
стриженено куняв,
А вершник був немислимо
красавий
На пружній спині
дикого коня.

Хіба хто міг
оцей порив закути
Байдужою мовчазністю
скоби?
І опадали скорені секунди
З його стрімких
стрижененіх копит...

СОНЕТ

Ніяка буря людям
не страшна!
Світанків мирно
майорять вітрила.
Природа таємниці
нам відкрила,
Ми пізнаєм красу

ЗАПИТАННЯ — ВІДПОВІДІ

Професор: — Петренко, чому це ви не слухаєте?

Студент: — Що ви, я все чую!

Професор: — Тоді повторіть мої останні слова!

Студент: — «Петренко, чому це ви не слухаєте?»

ЯКА БУКВА?

Мати навчає грамоти малого Дмитрика, показує йому букви.

— Усе зрозумів? — пише вона.

— Усе.

— А яка це буква? — показує вона в книжку.

— Кругла! — радісно відповідає хлопчик.

«ЗНК» київський поет Анатолій

Та ми сьогодні представляємо поетичний добрік Анатолія Седика — поета з глибоким філософським осмисленням сучасності, його ліричний герой — людина молода, замріяна, романтична, яка докладає свою краплю доброти у створення нашого величного сьогодення. Вже вийшло дві збірки віршів поета: «Заспів» та «Джерела і життя», які показують читачам поета справді високої напруги, з особливим, музичним, світосприйманням.

її сповна.

По світу йде
оновлення весна.
Спадають зорі вітрові
на крила.
Не розцвітала так,
не пломеніла,

Седик

А тільки дощ мине,
як сон,
Знов будуть ластівки
снувати,
Промінням сонця
заївшати
Подертий громом
горизонт.

Дівчата з яблуніки
ламали цвіт.
Ta — боронилася,
дряпала їм руки,
Bo під гармонь той квіт
Біля воріт

У теплу землю топчуть
закаблучки.
A бджоли за медком
не прилетять.

Iй довго не відчути,
не радіти
Z простого щастя —
годувати.

Gойдати
Росистим ранком
обважнілі віти,
I тільки чуйний
вітер-тепловій
Вклонився її,
спинився біля плоту.

Tak скрушино й тужно
Яблунці отій,
Що ніщати квіти,
не діждавши плоду.

ЗОЛОТЕ РУНО

Z глибини віків
завзяті агронавти
Собі обрали
незвичайну путь:
Країну сонця,
золота і нафти
Бескиди горі
вірно стережуть.

Mов лебеді,
спілять у затоні яхти
Господарем залишенні,
мабуть,

Aльпійських луків
густотані плахти
Стада відбірні на собі несуть.
В кожусі хащів

Ожини кров
жаріє по проваллях
I піхтові гаї,
мов терени на палах,

Стоять гуртом вроцістю
мовчазним.
Гарячі думи,
гублячись у далях,

Вже відпливли
за руном золотим.

«СОНЯЧНІ РОЗСИПИ»

(Закінчення.)

(Початок на 3-ій стор.).

рознавець. Причому стиль викладу, при всій аналітичності, живавий, динамічний, емоційний, часом переходить на хорошу імпресіоністичну манеру, коли описується, наприклад, як живописно сприймає Васильківський чарівний пейзаж, коли кожне природне явище бачить, як особливий синтез певних кольорів, рефлексів, нюансів, як боротьбу чи гармонію світла й тіні, як певний кольоровий контраст і т. д.

Два роки тому вийшла в світ ще одна книга про Сергія Івановича Васильківського, автор її — І. Огієвська. Це робота наукова, мистецтвознавча, яка теж зайвий раз підкреслює, насіннями в автора повісті «Сонячні розсипи» оригінальні судження

про окремі твори живописця, насіннями він здатний проникати в їх, я б сказав, музичну стихію.

Зараз, коли пройшло виробування творів митця часом, можна сказати, що краща частина його спадщини має багато спільног з розмінням пейзажу художниками-передвижниками, хоч він і не був членом Товариства передвижників. Але він, як і передвижники, відображував поезію і велич природи.

Виразним явищем, майстером нетлінних естетичних цінностей вимальовується на фоні широкого культурного життя періоду рубежа постать С. Васильківського в цій повісті.

А. БОСОВ.

ПРОГОВОРІВСЯ

Батько поцікавився у сина-п'ятикласника, що йому вчити з географії.

— Та легке задано. Про гори, — відповів хлопець.

— А які ти знаєш? — питає.

— Пам'я, Шипка, Казбек...

— Так ти уже куриш? — скочився за голову батько.

270000, Одеса-центр, вул.
П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ПИШІТЬ НАМ:

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

внутрішній 841 (з міста телефони: міський 23-84-13, 206-841).